

Asia: Asia VN/4219/2023

Lausuntopyyntö peruspankkipalveluja ja luottolaitoslainsäädäntöä koskevasta arviomuistiosta

1. Peruspankkipalvelut

Kommenttinne peruspankkipalveluita koskeviin arviomuistion havaintoihin ja toimenpide-ehdotuksiin (arviomuistion luku 2)? Voitte tässä yhteydessä tuoda esille myös arvioitanne eri toimenpidevaihtoehtojen vaikutuksista.

Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus kiittää mahdollisuudesta lausua VM:n arviomuistioon koskien peruspankkipalveluita ja luottolaitossäädäntöä.

Pidämme tehtyä selvitystä kattavana ja hyvänä. Omassa lausunnossamme otamme kantaa lähinnä peruspankkipalveluihin ja niiden turvaamisen tarpeeseen, erityisesti pienten ja mikroyritysten kohdalla.

Eri tahojen tekemät kyselyt ja selvitykset näyttävät, että ongelmia peruspankkipalveluiden saatavuudessa ja käytettävyydessä esiintyy sekä yrityksiin että yhdistysten osalta. Myös Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalveluksen tuottamiin valtakunnallisiin yritysneuvontapalveluihin, Yrittäjän Talousapuun ja Yritys-Suomi puhelinpalveluun yhteyttä ottaneilla yrittäjillä tai yrittäjäksi aikovilla on yhä useammin ongelmia tilien avaamisen ja muiden pankki- ja maksupalveluiden saannissa. Näitä haasteita on ollut erityisesti maahanmuuttajataustaisilla yrittäjillä ja yrittäjiksi aikovilla. Viime vuosina myös yhteydenotot, joissa toimivan yrityksen pankkisuhde/tili on lopetettu perustelematta, ovat lisääntyneet. Yhtenä syynä pankkipalvelujen saamisen vaikeuksiin näyttäisi olevan se, että yrittäjä ja/tai yrityksen vastuuhenkilö on ulkomaalainen tai ulkomaalaistaustainen. Huomion arvoista on myös se, että EU:n ulkopuolelta tulleilla henkilöillä on ollut haasteita saada edes henkilökohtaista tiliä avattua.

Pankkipalveluiden tarjontaan liittyvät ongelmat näyttäisivät olevan osin kytköksissä pankkeja koskeviin veloitteisiin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyen. Tuntuu myös

siltä, että näitä velvoitteita tulkitaan asiakkaiden näkökulmasta tietyissä tapauksissa tarpeettoman varovasti ja/tai kaavamaisesti, mikä on johtanut asiakkaiden kannalta kohtuuttomiin lopputuloksiin.

Toisin kuin yksityishenkilöiden kohdalla, yritysasiakkailla ei ole lain perusteella oikeutta vähimmäistason peruspankkipalveluihin. Ja ilman pankkitiliä ja siihen liittyviä maksu- ja tunnistusvälineitä ei yritystoimintaa ole käytännössä mahdollista harjoittaa. Tämä taas on johtanut yritystoiminnan aloittamattomuuteen tai olemassa olevien, kannattavien yritystoimintojen alasajoihin. Nämä ovat aiheuttaneet vääjäämättä kustannusten lisäyksiä ja tulojen menetyksiä myös julkiselle taloudelle.

Olisikin vakavasti harkittava samatyypistä lakiin perustavaa oikeutta mikro- ja pk-yrityksille ja yrittäjille vähimmäistason peruspankkipalveluihin kuin yksityishenkilöillä nyt on tai vähintään perustelemaan miksi yritykselle ei peruspankkipalveluita tarjota.

2. Käteisen saatavuus ja käytettävyys

Kommenttinne käteisen saatavuutta ja käytettävyyttä koskeviin arviomuistion havaintoihin ja toimenpide-ehdotuksiin (arviomuistion luku 3)?

-

3. Asiakkaansuoja- ja menettelytapasääntely: hyvä pankkitapa ja sopimusehtosääntely

Kommenttinne hyvää pankkitapaa ja sopimusehtosääntelyä koskeviin arviomuistion havaintoihin ja toimenpide-ehdotuksiin (arviomuistion luku 4)? Voitte tässä yhteydessä tuoda esille myös arvioitanne eri toimenpidevaihtoehtojen vaikutuksista.

-

4. Luottolaitosten toimintaa ja riskienhallintaa koskeva sääntely

Kommenttinne luottolaitosten toimintaa ja riskienhallintaa koskeviin arviomuistion havaintoihin ja toimenpide-ehdotuksiin (arviomuistion luku 5)? Voitte tässä yhteydessä tuoda esille myös arvioitanne eri toimenpidevaihtoehtojen vaikutuksista.

-

5. Talletuspankkien yhteenliittymät

Kommenttinne talletuspankkien yhteenliittymälainsäädäntöä koskeviin arviomuistion havaintoihin ja toimenpide-ehdotuksiin (arviomuistion luku 6)? Voitte tässä yhteydessä tuoda esille myös arvioitanne eri toimenpidevaihtoehtojen vaikutuksista.

-

6. Luottolaitosten yhteisölaite

Kommenttinne luottolaitosten yhteisöainsäädäntöä koskeviin arviomuistion havaintoihin ja toimenpide-ehdotuksiin (arviomuistion luku 7)? Voitte tässä yhteydessä tuoda esille myös arvioitanne eri toimenpidevaihtoehtojen vaikutuksista.

-

7. Muut havainnot ja huomiot

Voitte tässä yhteydessä tuoda esille muita kuin edellä mainittuihin teemoihin liittyviä havaintoja ja huomioita arviomuistioon liittyen.

-

Strandberg Stefan
Etelä-Savon ELY - TE-asiakaspalvelukeskus